

1904-12-26

AFSENDER

Jens Ferdinand Willumsen

MODTAGER

Oscar Matthiesen

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
Paris (Frankrig)

Modtagersted:
Charlottenlund (Danmark)

Omtalte personer:
Edvard Grieg
Georg Tersling
J.M.W. Turner
Edith Willumsen

Arkivplacering:
J.F. Willumsens Museum
Arkivkasse: A/II/4 - M

DOKUMENTINDHOLD

Willumsen har set Matthiesens forarbejder til Officerer ved det skaanske Dragonregiment i Ystad. Han tror, at det færdige maleri kan blive udmærket. Han synes dog, at mændene i Matthiesens kompositionsskitse er for store i forhold til hestene, og at maleriets planlagte størrelse er problematisk. Willumsen beskriver kunst som en lang udviklingsrække fra det ufuldkomne til det fuldkomne. Han laver en inddeling af forskellige kulturelle kunstformer og lovpriser den europæiske kunstform, som har rod i antikkens Grækenland.

TRANSSKRIFTION

26 Dec 1904.

59 avenue de Saxe.

Kære Matthies

Tak for Din Julehilsen. Men det passede ikke, thi det blev ikke nogen glad Jul. Julen traf mig i Sengen. Der har jeg alt ligget 8te Dage af Influenza, og det synes ikke at forandre sig. Og naar Du ikke før har faaet Svar paa Dit sidste Brev, saa har det været Grunden. Edith har maattet besørge hele Julekorespondensen

paa saa let en Maade som Mulig. Dit Billede synes at kunne blive udmærket, og jeg haaber at Du maa have Held med Udførelsen, som altid er en stor Vanskelighed. Jeg foretrækker Kompositionen i det [der] staar paa Staffeli.

Nogen egentlig Kritik kan jeg jo ikke god indlade mig paa da det er vanskeligt at dømme rigtigt efter saa lille Størrelse. Dog synes det mig at (Menneskene er for store paa Hestene.

En anden farlig Ting er at gøre Billedet alt for kæmpe stort.

Du ved nok at det forøger de tekniske Vanskeligheder i 4 Potens. og vanskeliggør Salget i 10de. En Privatmand har ikke Plads, og et Museum har det heller ikke. Lav det ligesaa godt som et Stykke af Partenonfrisen, som det ligner. Og som der vel ingen vanskelighed kan være derved? Partenons reliefter er kun 1½ Alen højt, og er højt nok. Ideen kommer udmærket til sin Ret.

Ja selvfølgelig er vi Internationalister. Nationalkunst er noget Sludder; thi Kunsten er en lang

Udviklingsrække fra noget ufuldkomment til noget fuldkomment.

Men naturligvis kan jeg ikke nægte at den Kunst der laves i Congo er Negerkunst, ligesom den der laves i Japan er Japansk. Men Negerkunst er lavere end japansk, og denne igjen lavere end europæisk, som er den rigest udviklede Kunstform. Og den røde Traad i Europæisk Kunstform er

den græske Form, som ikke vil forlade den europæiske Udvikling
nogensinde fordi at al europæisk Aandsliv er spiret frem af Græsk
Aandsliv. Derved mener

jeg ikke at vi hele Tiden skal efterligne græsk Kunst. Nej. Den gjorde en
Begyndelse som Europa fortsætter i en modnere Alder, ved at tilføje andre
Fuldkommenheder. Og denne store Europæiske Kunstform, som har
beriget det kunstneriske Sprog saa enormt, er Udtrykket for Rumfanget
eller Volumen. Og som ingen anden Civilisation nogensinde har haft.
Naar jeg laver en dansk Bondehave, ja saa er det jo nok et dansk Emne;
men saalænge jeg ikke finder

et nyt Tegn i Kunstens Udtryk bliver det ikke dansk; men europæisk, eller
finere defineret italiensk. For jeg tror nu ikke rigtig paa at Franskmændene
har udviklet Kunstens Midler, derimod har Englænderne ved Turner gjort
det. At lave Folkeovertro, eller anden Middelalder (som Grieg) for at lave
Kunst er ganske dum; men gør naturligvis Lykke hos alle
Hjemmefødnings. Hver Gang at Menneskene har taget den klare
forskende

helleneske Aand frem for at udvikle den, har de gjort Fremskridt, hver
Gang at de [i] Mellemprioderne har søgt at gaa ud paa Fangst i Mørket
har de snublet. Den sidste Gang der skete en Fremgang var i
Empiriperioden, da blev der gjort et Arbejde til Menneskenes Velsignelse;
Arbejdet standsede op i Romantikken, for den passede bedre for alle de
dumme Demokrater der kom op. Nu om Stunder laves der væsentligt kun
Naturstudier eller en Forvansk-

ning af disse, i lyse eller brune Toner eller viskede ud i Taage. Det er
Legens Tid, eller maaske rettere "gaaen i Barndommens Tid". Men en Tid
har altid to Strømninger en der gaar op og en der gaar ned. Det kommer
an paa at gribe den rigtige. Hvad der er til Fordærv for En kan blive til Gavn
for en Anden. Et godt Naturstudium er en Nødvendighed, naar man
forstaar at bruge det. Men ligesom Penge er godt som Middel, saaledes er
Naturstudium ogsaa et Middel, men at gøre sig rig paa Naturstudier er
ikke mere værd end at være Rig Brændevinsbrænder.

Vær begge hilset paa det bedste fra os begge

Din Ven

J.F. Willumsen

Tersling tænker vi saa ikke mere paa, førend Du henter mig dertil.

OMTALTE VÆRKER

- Oscar Matthiesen: Officerer ved det skaanske Dragonregiment i Ystad* (1906) olie på lærred, 500x1000 cm. Stads MilitärHistoriska Museum Phidias: *Parthenonfrisen* (ca. 440 f.kr)

13
Hr. Maler Oscar Mån
Villa Cradock
Skovshovedvej

Charlottenlund
Danemark

9. F. W. W. W. W.
59 avenue de l'axe
Paris

AII. 4-M - BREV 26. DEC. 1904

Udviklingsrække fra noget ufuldt
komment til noget fuldkommen.
Men naturligvis kan jeg ikke
nægte at den Kunst der laves
i Congo er Negerkunst, ligesom
den der laves ^{i Japan} er Japanisk. Men
negerkunst er lavere end japanisk,
og denne igjen lavere end europæisk.
Som er den rigest udviklede Kunst-
form. Og den røde Traad i europæisk
Kunstform er den græske ~~og græske~~
Form, som ikke vil forlade ^{den} europæiske
Udvikling nogensinde fordi at al
europæisk Aandsliv er spiret frem
af Græsk Aandsliv. Dermed mener

26 Dec 1904.

57 avenue de Saxe.

Kære Matthies

Tak for Din Julehilsen. Men
det passede ikke, thi det blev
ikke nogen glad Jul. Julen
traf mig i Sengen. Eller jeg
traf Julen i Sengen. Der har
jeg alt ligget 8te Dage af
Influenza, og det synes ikke at
forandre sig ~~til~~. Og naar Du
ikke for har faaet svar paa
Dit sidste Brev, saa har det
været Grunden. Edith har
maaet besørge hele Julekøen
spørgsmålene

paa saa let en Maade som
muligt. Dit Billede synes
at kunne blive udmærket,
og jeg haaber at Du maa have
Held med Udførelsen, som altid
er en stor Vanskelighed.

Jeg foretrækker Kompositionen
i det staar paa Staffeliets.

Nogen egentlig Kritik kan jeg
jo ikke god indlade mig paa
da det er vanskelig at domme
rigtigt efter saa lille^{en} Størrelse.

Dog synes det mig at ~~Figurene~~
Menneskene er for store paa Hestene.

En anden farlig Ting er at gøre
Billedet alt for kæmpe stort.

Du ved nok at det forøger de tekni-
ske Vanskeligheder i 4 Potens.
og vanskeliggi Salget i 10de.

En Privatmand har ikke Pæds,
og et Museum har det heller ikke.

Lav det ligesaa godt som et
Stykke af Partenonfrisen, som
det ligner. Og som der vel ingen
Vanskelighed kan være ved?

Partenons reliefter er kun $1\frac{1}{2}$ Alen
højt, og er højt nok. Ideen kom
mer udmærket til sin Ret.

Da selvfølgelig er vi Internatio-
nister. Nationalkunsten er noget
Sludder; thi Kunsten er en lang

ning af disse, i Lyse eller
brune Toner eller kviskede ud i
Taage. Det er Legens Tid, eller
maaske rettere, gaar i Barndom,
mens Tid". Men en Tid har altid
to Strømninger en der gaar op og
en der gaar ned. Det kommer
an paa at gribe den rigtige. Hvad
der er til Fordær for en kan blive
til Gavn for en Anden. Et godt
Naturstudium er en Nødvendighed,
naar man forstaar at bruge det. Men
ligesom Penge er godt som Middel, saaledes
er Naturstudium ogsaa et Middel, men at
gøre sig rig paa Naturstudier er ikke mere
værd end at være Rig Brændevinsbrænder.
Vær begge hilset paa det bedste fra os begge.
Din Ven J.F. Willumsen

AT. 4 - M - BREV 26. DEC. 1904.

jeg ikke at vi hele Tiden skal
efterligne græsk Kunst. Nej.
Den gjorde en Begyndelse som
Europa fortsætter i en modernere
Alder, ved at tilføje andre
Fuldkommenheder. Og denne
store Europæiske Kunstform, som
har beriget det kunstneriske
Sprog, saa enormt, er Udtrykket
for Rumfanget eller Volumenet.
Og som ingen anden Civilisation
nogensinde har haft. Naar jeg
laver en dansk Bondekone i en
dansk Bondehave, ja saa er
det jo nok et dansk Emne; men
saalænge jeg ikke finder en

et nyt Tegn i Kunstens Udtryk
bliver det ikke dansk; men
europæisk, eller finere defineret
italiensk. For jeg tror nu ikke
rigtig paa at Franskmændene
har udviklet Kunstens Midler,
derimod har Englænderne ved
Turner gjort det. At lave
Folkeovertro, eller anden Middel
alder (som Græc) for at lave Kunst,
er ganske dumt; men gør natur-
selvis Lykke hos alle Hjemme-
fødslinge. Hver Gang at Menne-
skene har taget den klare forstønde

helleneske Cland frem for at ud-
vikle den, har de gjort frem-
skridt, hver Gang at de mellem-
perioderne har søgt at gaa ud
paa Fangst i Mørket har
de snublet. Den sidste Gang
der skete en Fremgang var i
Empiriperioden, da blev der gjort
et stort Arbejde til Menneskens
Velsignelse; ~~det~~ Arbejdet stand-
se op i Romantikken, for den
passede bedre for alle de dumme
Demokrater der kom op. Nu
om Stunder laves der væsentligt
kun Naturstudier eller en forvansk-